

Oversigt for perioden januar 2022-januar 2023

Indgangen til 2022 blev markeret med en erklæring fra de fem permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet, Kina, Frankrig, Rusland, Storbritannien og USA (P5):

Vi bekræfter, at en atomkrig ikke kan vindes og aldrig må udkæmpes.

Vi bekræfter igen vigtigheden af at adressere nukleare trusler og understreger vigtigheden af at bevare og overholde vores bilaterale og multilaterale ikke-sprednings-, nedrustnings- og våbenkontrolaftaler og -forpligtelser.

Vi er fortsat forpligtet ... "til at fortsætte forhandlinger i god tro om effektive foranstaltninger vedrørende ophør af atomvåbenkapløbet på et tidligt tidspunkt og til atomnedrustning, og om en traktat om generel og fuldstændig nedrustning under streng og effektiv international kontrol."

Midt i den stadig mere spændte situation omkring Ukraine, kunne man vælge at tolke det som et positivt tegn - trods alt. Men kun otte uger efter rykkede russiske tropper ind i Ukraine. Og der gik ikke lang tid før Rusland – en af de fem atommagter, der underskrev nytårserklæringen – kom med slet skjulte trusler om at anvende sine atomvåben, hvis ...

Der er desværre grund til at mene, at tabuet mod brugen af atomvåben er svagere end på noget andet tidspunkt de sidste 35 år. I mange lande - inklusive Danmark - er den offentlige viden om atomkrigens følger på et tilsvarende lavere niveau, fordi truslen om brug af atomvåben gled i baggrunden efter murens fald og Sovjetunionens opløsning.

Ukraine

Krigen i Ukraine har præget arbejdet i Forbyd Atomvåben siden februar. På grund af de russiske trusler og ikke mindst på grund af risikoen for at krigen eskaleres til en direkte konfrontation mellem Rusland og USA/NATO – med atomkrig som mulig konsekvens.

Forbyd Atomvåben blev inviteret til at tale ved fire demonstrationer og fem offentlige møder i løbet af året. Flere af talerne ligger på [hjemmesiden](#) (forsiden).

Vi fik en artikel i Netavisen Pio: [Har Vesten – og Danmark - accepteret risikoen for en atomkrig?](#)

Undgå atomkrig!

Vi har sat et nyt initiativ i gang: **Undgå atomkrig! Stop krigen nu! Forbyd atomvåben!** Det har haft en lidt langsom tilblivelse, men er nu ved at komme i fart. Vi henvender os til uddannelsesinstitutioner, fagforeninger, højskoler o.l. med tilbud om foredrag/debatoplæg. Se <http://www.atomvaabenforbud.nu/undgaa-atomkrig>

ICAN-partnere i 3-4 andre lande er interesseret i at tage lignende initiativer.

Vi har modtaget økonomisk støtte fra ICAN og fra 1. Maj Fonden til initiativet.

Omkring årsdagen for den russiske invasion i Ukraine er blevet markeret ved en række møder landet over. Den 26. februar afholdt vi et velbesøgt webinar under overskriften **STOP KRIGEN I UKRAINE! Kræv våbenhvile nu og forhandlinger i gang!**

Forbudstraktaten

I juni 2022 afholdtes det første Statspartsmøde i Forbudstraktaten. (68 lande har i dag ratificeret) [På ICAN's hjemmeside findes en del om mødet.](#)

Forbyd Atomvåben forsøgte med et [Åbent brev til den danske regering](#) at overtale den til at deltage som observatører i lighed med Norge, Tyskland og Sverige, men uden held. Den danske regering lader til at lægge vægt på 100 procent at følge USA i disse spørgsmål.

Vi havde i samme forbindelse foretræde for to udvalg i Folketinget, Forsvarsudvalget og Udenrigsudvalget, for at få dem til at gøre deres indflydelse gældende mht. Danmarks deltagelse som observatør ved Statspartsmødet. [Talepapir fra foretræde](#) for Forsvarsudvalget.

Udenrigsudvalget skrev til udenrigsminister Jeppe Kofod, der svarede her: [Jeppe Kofods brev til Folketingets Udenrigsudvalg.](#)

Folkemødet på Bornholm

Forbyd Atomvåben - ICAN i Danmark deltog på Folkemødet for første gang - i samarbejde med Fredsministerium og andre ICAN-partnere.

Ikke-spredningstraktaten, NPT (The Nuclear Non-Proliferation Treaty) havde efter flere udsættelser i august 2022 en såkaldt Gennemgangskonference.

Atommagterne Ikke-spredningstraktaten som undskyldning for ikke at støtte Forbudstraktaten. NPT har en Artikel VI, der rigtignok taler om at

"... fortsætte forhandlinger i god tro om effektive foranstaltninger vedrørende ophør af atomvåbenkapløbet på et tidligt tidspunkt og til atomnedrustning, og om en traktat om generel og fuldstændig nedrustning under streng og effektiv international kontrol."

I praksis har NPT imidlertid ikke været et instrument for atomnedrustning. Til gengæld stadfæster den, at P5, de permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet - dvs. dem der havde atomvåben på tidspunktet for vedtagelsen af NPT i 1968 - er i deres gode ret til at have atomvåben ... indtil videre ... indtil de ikke længere har dem.

De lande, der havde ratificeret Forbudstraktaten, udsendte i den forbindelse en [Fælles erklæring](#), der fordømmer alle trusler om anvendelse af atomvåben og beklager, at ingen af atommagterne og deres allierede, som lader sig beskytte af atomvåbnene, har taget skridt til at reducere deres afhængighed af atomvåbnene.

ICAN Don't Bank on the Bomb – den danske kampagne

Danske Læger Mod Kernevåben - også ICAN partner - har arbejdet for, at Lægernes Pension solgte deres aktier i virksomheder, der er med til at producere atomvåben. Det lykkedes at få flertal for det på generalforsamlingen i maj 2022. Artikel i Information: [Kritiske medlemmer tvinger frasal igennem](#)